

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec	
K 22—	11—	5:50	1:90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petstopenjska petit vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpsolave naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6:50	2:30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7:50	2:50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Naša nova ofenziva proti Srbiji.

NEMŠKO URADNO POROČILO S SRBSKEGA BOJIŠČA.

Berolin, 20. septembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 20. septembra.

S severnega brega Donave je pričela nemška artiljerija boj proti srbskim pozicijam, južno od reke, pri Smederevu. Sovražnik je bil pregnan in njegovi topovi so morali umolkneti.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOMBARDEMENT NAŠIH IN NEMŠKIH BATERIJ OB SAVI IN DONAVI. UNIČENI SRBSKI ODELKI OB IZLIVU DRINE.

Dunaj, 20. septembra. (Kor. ur.) Uradno razglašajo:

Jugovzhodno bojišče.

Avstro-ogrsko in nemške baterije so včeraj obstreljevale srbsko pozicijo na južnem bregu Save in Donave. Tudi trdnjava Beograd se je nahajala pod našim ognjem. V bližini

izliva Drine so naše čete napadle in uničile srbske eksponirane oddelke. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

OFENZIVA PROTI SRBIJI.

Od meseca decembra lanskega leta je vladal na južnem bojišču pravzaprav mir. Avstrijska armada je bila zaposlena na severnem bojišču in je od meseca maja zaposlena tudi na italijanskem bojišču, vzhlic temu se čuti tako močno, da je zdaj začela operirati še na tretjem bojišču. Z avstrijskimi četami se udeležijo nove vojne proti Srbiji sedaj tudi nemške čete. Kakšne so moči, s katerimi more Srbija razpolagati in na kako pomoč sme računati, o tem je pač vsaka sodba nemogoča. Oficijska »Tagespost« je mnenja, da bo Srbija osamljena, da pomeni grmenje nemških in avstrijskih topov, da je četverozveza diplomatsko vojno na Balkanu izgubila in da se je zdaj začel graditi most, ki bo vodil iz Berlina čez Dunaj in Sofijo v Carigrad.

seženi rezultat ni v nobeni primeri s potrošeno municijo. Tudi delavnost italijanskih letalcev nad Primorjem in Trstom je ponehala precej. Pred tedni je vrgel neki zrakovalec znani D' Annunzijeve manifest na Trst, koncem avgusta se je prikazalo nekoliko sovražnih letal, ali se je odstranilo hitro, ne da bi bilo vrglo kako bombo na mesto. Večji del tržaškega prebivalstva, ki je bilo zbežalo, se je vrnilo.

VAŽNOST KOROŠKEGA BOJIŠČA.

Koroška je v sedanjih vojni igrala razmeroma skromno vlogo in od koroške meje ni bilo še mlikega senčnega poročila. Morda bi raditega kdo sodil, da prihaja Koroška v vojnem oziru manj v poštev, kakor soško ozenilje ali Tirolsko. Geografska figuracija dežele bi skoro potrjevala to, češ, saj so Alpe, ki meje proti Italiji, branik, čez katerega ne morejo Italijani. V resnici pa je koroško bojišče najmanj toliko važno, kakor ono ob Soči in ob tirolski meji; kajti ako bi se sovražnik polastil Celovške kotline, bi nam zadal mnogo občutnejši udarec, kakor s forsiranjem soške črte, ali morda z zavzetjem Tridenta, dasi bi bili tudi taki sovražnikovi uspehi za nas težki. Ako bi vdrl sovražnik na Koroško, bi se nahajal mnogo bližje središču države in bi jo ogrožal mnogo resneje, kakor pa v čisto ekscentrično ležeči Tirolski. Iz Celovca pot na Dunaj razmeroma ni več tako dolga in kar je še večjega pomena: razmere ozemlja ne nudijo obrambi niti z daleka več takih prednosti, kakor na južno - zapadni meji Koroške. Potem treba še računati s tem, da široka, pomožnih virov vseh vrst polna koroška jezerska kotlina bi nudila sovražniku naravnost idealen prostor za zbirališče njegove armade in s tem najboljšo priliko, da od tam udari na nas z vso silo.

To vedo prav dobro Italijani, zato se trudijo trdovratno, da bi se polastili tega vojaškega Kanaana; zato njihova artiljerija tako ljuto napada utrdbi pri Naborjetu, na Predelu, pri Bovcu, kajti ti forti zapirajo obe cesti, ki vodita z italijanske meje v Trbiž, Italijani segajo po ključu, ki naj jim odpre deželo Koroško. Potratili so toliko municije, da zgodovina ne pozna kaj takega, ali dosegli niso do sedaj niti enega znatnejšega uspeha.

Mrtvo kamenito zidovje utrdb bi bilo morda že padlo, ali za njim je živo zidovje, iz mesa in krvi, katero bi morali premagati, ali tu se je italijanska toča vedno odbila in tako bo tudi v bodoče.

Takega mnenja je tudi koroško prebivalstvo. Spočetka vojne so se dobili ljudje, ki so mislili, da bodo Italijani v malo dneh ob Vrbskem jezeru, ali poteklo je že več nego četrtletje, pa so tam, kjer so bili.

Kaj so mislili italijanski oficirji.

Vojni poročevalec berlinskega »Lokalanzeigerja« je govoril z nekim italijanskim oficirjem, katerega so pred kratkim Avstrijci vjeli. Rekel je med drugim: Cadorna je velika avtoriteta na vojaškem polju. Ne verjamem, da bi kralj dopustil, da pade Cadorna.

V italijanskih oficirskih krogih je opaziti neko nervoznost. Upali so, da se vojna obrne odločilno do septembra, do dotle na kakem mestu predro fronto. Vedo, da v bližnjem času izostanejo vojne operacije na Tirolskem in na Koroškem po večini vsled zime. Ali dovoljuje relativno krajša soška fronta uspešnejši razvitki ofenzive, kakor je bilo to doslej, je vprašanje. Mi smo mislili, da naša artiljerija ob Soči izvojuje odločitev, kajti nismo si mogli predstavljati, da pripelje Avstro-Ogrska na to fronto povsem nove topove. Mislili smo, da so njeni topovi tekom enoletne vojne obilo trpeli in so izgubili svojo preciznost. Tudi se nam je zdelo nemogoče, da bo postirala topove na višinah severnega krila soške fronte. V vsem tem smo se grezno motili...

Neki drugi italijanski vjet. oficir je rekel glede na boje na Tirolskem: »Vaši ljudje stojijo gori na svojih mestih še trdneje kakor skale. Mi že vemo, da so naši napadi le dirka v smrt...«

Italija pred zimsko vojno.

Italija se nahaja v velikih neprilikah glede na zimsko vojno. Nima premoga, denarja, žita, sedaj prihaja težka skrb, kako opremiti čete za zimo. Uradni krogi javljajo sicer, da je vlada že preteklo zimo ukrenila vse potrebno za zimsko vojno, ali kmalu nato je morala priznati, da je govoril Salandra o tem vprašanju z glavnim intendantom armade, generalmajorjem Alfierijem, torej se briga Italija šele sedaj za zimsko opremo svojega

vojaštva. Rešitev tega vprašanja je jako težka... Treba se zamisliti v razpoloženje, v katerem je pričela Italija vojno z Avstrijo, pa se pride do zaključka, da Italija niti mislila ni na vojno pozimi. Ne samo v taboru vojnih hujšakcev, ampak tudi na mero-dajnih mestih v Rimu je vladalo prepričanje, da bo vojna proti monarhiji prav lahko podjetje, in pričakovalo se je, da italijanska intervencija v prvi vrsti pripomore do srečnega konca evropske vojne. Ako bi bil kdo v mesecu maju Salandri, Sonnini ali Cadorna rekel, da bodo italijanske zastave po preteku enega meseca še daleč od Trsta, Gorice in Tridenta, bi se mu bili smejali od srca. Senator Ricci v »Tribuni« rolni proti onim, ki so napovedovali, da bo vojna tako lahka, Colozanni v »Messaggeru« polemizira z njim, ali mora priznati, da se je res napovedovala kratka, lahka vojna in da Avstrija skoro razpade. Po tem je umevno, da Italija ni pripravljena na zimsko vojno.

Vse naj pomaga, kar leze in hodi.

»Corriere della sera« poziva v petem članku serije člankov »Po enem letu vojne« k previdnosti, ki narekuje obsežno delo, da se Italija zagotovi pred napadom Nemčije, ki se utegne izvršiti z velikimi bojnimi silami. »Corriere« nujno svetuje, naj se Italija pripravi na obrambo. Vsak, kdor more prijeti za lopato, naj pomaga. Ob meji treba zgraditi strelske järke in sicer mnogo jih je potreba. Same vtrdbe ne bodo varovale Italije. Ako pride nemški napad poprej, bo gradnje jarkov prepozno...

Italija potrebuje častnikov.

Uradni armadni list priobčuje imenovanja novih polkovnikov pri 20 pehotnih polkih. 2800 mladih ljudi, ki so 3 mesece obiskovali vojno šolo v Modeni, je odšlo v armado kot podporočniki.

Profesor Didia, ki služi v armadi kot korporal, je s podporo armadnega vodstva otvoril šolo, ki bo fabricirala tekom enega meseca iz civilistov podporočnike, ne da bi jih pri tem posebno motila v njihovem civilnem poklicu. 500 mlajših in starejših, med njimi več trgovcev in trgovskih pomočnikov, ki nimajo vsled vojne zaslužka, se je priglasilo za sprejem v to šolo.

Umikanje Italijanov pri Bovcu.

PO BREZUSPEŠNIH NAPADIH PRI BOVCU SE JE UMAKNIL SOVRAŽNIK DELOMA ZOPET NA SVOJE PRVOTNE POZICIJE.

Dunaj, 20. septembra. (Kor. ur.) Uradno se razglašajo:

Italijansko bojišče.

V tirolskem obmejnem ozemlju poskušajo Italijani mestoma brezuspešna podjetja v visokem gorovju, zlasti v ozemlju Adamella in Dolomitov.

Na koroški fronti je položaj neizpremenjen.

V boviš kotlini se je umaknilo desno krilo sovražnih napadalnih čet iz bližnjega dosega naših pušk v svoje stare pozicije.

Eden naših letalcev je bombardiral kolodvor in taborišče Arsiero. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Boji okoli Tržiča.

Pretekle dni, teden pred 18. septembrom, so se vršili ljuti boji okoli Tržiča. Naša artiljerija je bila prisiljena neki industrijski etablisement v Tržiču zažgati, ker so Italijani postavili tje zalogo municije. Na Dohrdobski planoti se italijanska artiljerija ni trudila več tako, da bi zadevala naše järke, marveč je streljala z veliko potratno municijo zadaj za järke, misleč, da zadene tam poveljstva, järke trenja in kolone. Do

da je zdaj sam ogledoval navzočne moške in ugibal, česa utegne ta ali oni biti obdolžen. Pri tem opazovanju se ni zmenil za to, da so se vrata novič odprla in je vstopil mladenič, ki je zopet navzočne ogledoval.

Končno je mladenič stopil pred Thesigerja in ga vprav izzivajoče motril.

»Kaj pa hočeš?« je nevoljno vzkliknil Thesiger. »Jaz te nisem še nikdar v svojem življenju videl.«

»Jaz pa že vas,« je predrzno odgovoril mladenič in obrnivši se do stražnika, stoječega pri vratih, mu zašepetal: »Je že pravi.«

S tem je bila stvar rešena; tri priče so Thesigerja spoznale in stražnik ga je odpeljal v pisarno.

»Ali bi mogel govoriti z višjim policijskim nadzornikom, ki ima danes službo?« je vprašal Thesiger.

»Potrpajte nekoliko,« je odgovoril stražnik. »Višji policijski nadzornik je zdaj zaposlen.«

Stražnik je peljal Thesigerja v malo predsobo in je ostal pri njem. V sosedni sobi je med tem višji policijski nadzornik poslušal poročilo detektiva Grainingerja:

»Spalnica je majhna soba, ki ima ena sama vrata. Na tleh sem našel sicer odprt, a s perilom in knjigami napolnjen ročni kovčeg. V tem kovčegu sem našel zvezek vrednostnih

papirjev in listnico, polno bankovcev. To sem prinesel sem.«

»Hm, zd se, da ste res še v zadnjem trenutku prišli,« je menil višji policijski nadzornik.

»Brez dvoma! In to-le sem našel v peči.«

»To-le so prav gotovo ostanki male steklenice,« je razlagal detektiv. »Etikete sicer ni več, a pozna se, da je bila nalepljena. Ali vidite? Na teh dveh črepnicah se vidita še dva koščka papirja.«

Višji policijski nadzornik je pozvonil in je na to znamenje vstopivšemu redarju velel:

»Pošljite mladega Davisa v sobo.«

Lekarnarja sin je vstopil in višji policijski nadzornik mu je pokazal črepinje.

»Ali spoznate, da so to ostanki takih etiket, kakršne v vaši lekarni nalepljate na steklenice?«

»Seveda! Zanesljivo, gospod višji nadzornik,« je vzkliknil mladi Davis. »Prinesem vam iz lekarne nekaj takih etiket in prepričali se boste sami, da imajo točno tak rob.«

»Kaka neumnost je ta človek storil, da je te črepinje pustil v peči,« je menil višji policijski nadzornik, ko je bil mladi Davis odšel iz sobe. »Pa je vedno tako. Tudi najbolj premeten zločinec stori vselej kako neum-

nost. No, Graininger, zdaj ga lahko pripeljete, tega čudnega gospoda.«

Nekaj trenutkov na to sta dva stražnika pripeljala Hughja Thesigerja v sobo višjega policijskega nadzornika in obstala pri vratih.

»Naznanjam vam, gospod Thesiger,« je dejal uradnik, »da vas moram poslati v Bon Street v zapor.«

»Dovoljeno vam je, da pokličete svojega pravnega zastopnika in da brzojavite svojim sorodnikom ali prijateljem.«

»Hvala, a jaz nimam nikomur nič sporočiti.«

»Tudi ne pravemu zastopniku?«

»Tudi pravnega zastopnika še ne rabim. Česa pa sem pravzaprav obdolžen?«

»Obdolženi ste, da ste namenoma umorili odvetnika Jamesa Feliksa.«

Hugh Thesiger je globoko zajel sapo, a odgovoril ni ničesar.

XVI.

Kako so bili prijatelji in sorodniki Hughja Thesigerja začudeni, prestrašeni in ogorčeni, ko se je izvedelo, kaj se je zgodilo, si je pač lahko predstavljati. Nekateri sploh niso hoteli verjeti, da je Hugh res osumljen umora in aretovan, nego so dotične vesti smatrali za neod-

putno slabo šalo. Terence O' Neil je bil, kakor vsi drugi, popolnoma prepričan, da Hugh ni kriv in si tudi ni mogel predstavljati, kake okoliščine naj bi bile dale povod, da je na Hughja sploh kak sum padel. O' Neil je hodil takorekoč od znanca do znanca, in zabavljaj na uradnike, da se niso potrudili stvar resno preiskati, dasi bi bili morali vendar spoznati, da Hugh ni kriv.

Terence je bil slučajno ostal tudi med sodnimi počitnicami v Londonu. Ko je na dan aretacije Hughja Thesigerja Terence srečal nekega svojega prijatelja Rawsona, ga je prijel za suknjo in ga prisilil, da ga je poslušal.

»To je že več kakor gorostasno, da dolže Thesigerja, da je umoril starega Feliksa v njegovem stanovanju. Le pomislite: Thesiger je odvetnik, ki bo imel v najkrajšem času velesijajno prakso; on je mož, ki ima znamenito prihodnost; on je mož, ki ima že dovolj denarja in nobene slabosti; on je ženin bogate in krasne gospe; človek je, ki ga ima vsak rad, kdor ga pozna, človek, ki nima nobenega sovražnika. In ta naj bi bil brez vzroka umoril starega Feliksa. Kar po zidovih bi plezal, tako bedasta je ta obdolžitev.«

(Dalje prihodnjik.)

LISTEK.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. Leys.

(Dalje.)

Thesiger, policijski nadzornik in detektiv so odšli in v kratkem času prišli na policijski urad. Tam so Thesigerja površno preiskali, spravili vse, kar je imel pri sebi, v poseben predal, in ga odpeljali v veliko sobo, v kateri je bilo že kakih dvajset oseb iz različnih slojev in različne starosti.

Ni poteklo mnogo časa, ko je mož rdečega in zabuhlega obraza vstopil v sobo. Stojec pri vratih je navzočne pogledal drugega za drugim. Zlasti dolgo je ogledoval Thesigerja in se končno nasmešnil in odšel.

Thesiger se je vsedel na drugo mesto, a že je vstopil v sobo mlad mož, zopet vse navzočne pogledal, motril Thesigerja nekaj dlje, kakor druge in z zadovoljnim obrazom zapustil sobo.

Thesiger je zopet zapustil svoj sedež in se preselil na drug konec sobe. Preganjal si je dolgčas s tem,

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 19. septembra. Iz vojno-poročevalskega stana:

Rim, 17. septembra: Naši gorski oddelki so izvršili dne 14. t. m. drzne vpade na sovražne pozicije na greben Villacorna, na vrhu doline Naci in v kotlini Presone v visoki dolini Genove. Po velikih težavah terena in ledenika, katere so bile prestane z navadno izkušnostjo in drznostjo, so dosegli naši alpinci sovražne strelske järke, jih napadli in deloma uničili. Potem so se vrnili v svoje lastne pozicije, ne da bi jih kdo količkaj motil. Drugodi na fronti se ni zgodilo nič posebne omembe vrednega. Kemična preiskava eksplozivne bombe, kakoršne je metal sovražnik pred nekaj dnevi na naše bližinske järke na Krasu, je pokazala, da je v njih močna doza pruske kisline. Neki sovražni letalec je včeraj nagloma vpadel v ozemlje Vicenze. Iz velike višine je vrgel eno bombo na Asiago in osem na Vicenzo, napravil pa le majhno škodo, ranjenih je lahko nekaj oseb.

Kako Cadorna laže.

Z jugozapad. bojišča nam pišejo: V Cadornovem poročilu od 9. septembra čitamo, da nas je posejil (na Malo Gospojnico, dne 8. septembra) laški zrakoplovec in nas obmetaval z bombami. No, to je res; ali v kakem stiku je to z štacijsko Klavže in pa bakičim mostom, to menda samo Cadorna razume. Prvič vobče ni nikjer tu na Goriškem štacijsko, ki bi se imenovala Klavže, pač pa je to vas blizu neke druge štacije, čez katero je res letel, drugi bi moral biti omenjeni most po njegovem poročilu tam kje blizu, pa ga ni, in tretjič tam sploh ni vrgel letalec niti pol bombe! Razumeti bi bilo to tako, da, ali imajo laški letalci prav slabo takozvano »zmožnost orientirati se«, ali pa ima Cadorna še slabše karte naših pokrajin! Seveda tudi ni res, da bi bil ta vobče kaj poškodoval ob železniških objektih, ampak poškodoval je le par konjev, ki so slučajno tam stali, pa tudi to seveda ne v Klavži, ampak pri 8 kilometrov oddaljenem Grahovem. Tu je res metal bombe, pa, kakor rečeno, brez posebnega učinka; tudi nam ne bi bil tako zlahka ušel, če ne bi bil prišel tako iznenada in jo že spet popihal nazaj, predno se je še človek mogel pripraviti na obstrelevanje. Cadorna pa naj prihodnjič s takim letalcem prejši »prešutna« karto, preden napise tako neumnost v svoje poročilo. — Očividec.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

V gradu v Bresciji je bilo več avstro - ogrskih vojnih vjetnikov. Ko so se prikazali avstro - ogrski zrakoplovi nad Brescijo, so ti vjetniki baje kričali in se veselili, vsled tega so jih premestili v neki drug kraj, v gradu v Bresciji pa bodo odslej vojaki nastanjeni. Za sprejem avstro-ogrskih vjetnikov se opremlja trdnjava San Gallo v Civiti Castellani.

V Savoni je kupila neka milanska družba 2 kvadratna kilometra zemljišča, kjer se uredi 93 posameznih stoječih poslopj za pripravljanje vojne municije, zaposlenih bo tam 3000 delavcev. Po vojni bodo služili ti prostori kemični industriji, da postane Italija neodvisna od Nemčije v tej industriji.

Poročali smo že o povišanju davkov v Italiji. Za mineralno olje se povišajo davki za 8 lir pri metriskem stotu in za alkohol, prost vode, za 20 odstotkov pri hektolitru. Tudi za pivo in sladkor se povišajo davki. V Milanu so nekateri tobakarnari zaprli svoje prodajalne in izjavili, da tobaka in cigar po povišanih cenah ne bodo prodajali.

V Rimu se je vršil shod trgovskih uslužbencev in raznih mest. Podali so vladi memorandum, da oni največ trpijo vsled gospodarske krize. Ali memorandum ne bo pomagal nič.

Italijanski ministrski svet.

Dne 18. t. m. se je vršil italijanski ministrski svet dopoldne od 10. do 1. ure popoldne in zvečer od 6 do 8. Razglasa se, da s povišanjem davkov se bo dobilo 50 do 70 milijonov več. Sončno je poročal o mednarodnem položaju. »Corriere della sera« misli k temu, da nedelavnost Italije po napovedi vojne Turčiji ne povzdičuje ravno ugleda Italije na Balkanu in v orijentu. Zupelli je poročal o dogodkih na fronti in Salandra o položaju interniranih Avstrijcev v Sardiniji, katerega je označil za popolnoma zadovoljivega. Govorilo se je baje tudi o škandalih pri dobavah. Viale in Barzilai se vsled bolezni nista mogla udeležiti ministrskega sveta.

Italijansko - francoska gospodarska konferenca.

Na italijansko - francoskem sestanku v vili d'Este so prečitali iz-

zjavke Salandre in Vivianija. Salandra govori o pobratimstvu Italije in Francije in o obojestranskem interesu, da ostaneta solidarni tudi v mirnih časih. Viviani izjavi: Neločljivo združeni po slavni preteklosti in po velikanskih žrtvah za bratski boj za kulturo in svobodo bosta v družbi z zveznimi narodi maščevali užajeno pravo in si vtrdili v zmagonosnem miru gospodarsko zvezo za vselej. Na sestanku se je razpravljalo o tem, kako nadomestiti iz Francije izgube, katere trpi Italija v svoji trgovini in sploh v gospodarstvu vsled vojne in katere bi trpela v slučaju avstro - ogrsko - nemškega gospodarskega bloka, kakor tudi, da se doseže zjednačenje italijanske in francoske denarne vrednosti. Nov italijansko - francoski sestanek naj bo v Parizu, udeležijo naj se tudi zastopniki Belgije, Angleške in Rusije. — Neki profesor Alberti iz Trsta je hotel posebno razpravo o carinskem vprašanju glede na »neodrešene dežele« ali s klicem »Evviva Trieste italiana« so prešli dnevni red.

V nadaljni seji je omenjal odposlanec Landry, da treba posebnega bančnega organizma v svrhu, da se spravi italijanski kapital v veliki meri na Francosko. Luzzatti je menil, da Nemčija in Avstrija se gospodarsko gotovo združita, zato je treba proti njima enotne protizveze. Vsa dejanska dela kongresa so preložena na sestanek v Parizu.

Gonja proti Giolitiju.

»Popolo d'Italia« poroča, da se razdeljuje v Florenci med prebivalstvo na skrivnem tiskani oklici, ki obsegajo protest proti vojni. »Idea Nazionale« piše: Po vseh državah na svetu se kaznuje izdajstvo s smrtjo... in zahteva, da se Giolitija in njegove pomagače obsodi na smrt. »Gazzetta del Popolo« pravi, da počenjanje Giolitijeve bande je postalo zunanja nevarnost za domovino. »Popolo d'Italia« dostavlja, da ni časa več prerakati se z izdajci, treba je storiti, kar velevala domovina.

Boj za trdnjavo Dvinsk.

RUSKI NAVALI PRI LUCKU IN OB IKVI SO BILI Z VELIKIMI IZGUBAMI ZA SOVRAŽNIKA ODBITI.

Dunaj, 20. septembra. (Kor. ur.) Uradno razglajajo:

Rusko bojišče.

Močne ruske sile so včeraj ope-tovano napadle našo pozicijo, vzhodno v prostoru Luck. Naše čete, med njimi vojaki iz hebskega okraja in domobranci iz zapadne Češke, so sovražnika povsodi odbile, na mnogih točkah v boju moza proti možu.

Tudi proti naši fronti ob Ikvi so pripeljali Rusi v odseku pri Kremenič močne kolone k napadu. Na posameznih točkah se je sovražniku posrečilo, dospeti na zapadni breg Ikve, toda prihitelo so naše rezerve ter so ga povsodi vrgle nazaj. Sovražnik je imel zlasti vsled našega artiljerijskega ognja velike izgube. Do včeraj smo vjeli nad 1000 neprijateljev. Pehotni polk »Hindenburg« št. 69 je zopet pokazal svoje vojne vrline.

V vzhodni Galiciji je vladal mir. Položaj je tam neizpremenjen. Na Litavskem se boreče c. in kr. vojske sile so osvojile vzhodni breg Luhočve.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

NAVAL NEMCEV NA DVINSK. — PRODORANJE ARMADE PRINCA LEOPOLDA.

Berolin, 20. septembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 20. septembra.

Vzhodno bojišče.

Armadska skupina generala feld-maršala von Hindenburga.

V dvinskem mostišču se je moral sovražnik pred našimi napadi umakniti iz Novega Aleksandrovska v svoje zadnje ležeče pozicije. Vjeli smo 550 sovražnikov.

Pri Somorgonu je poskušal sovražnik naše čete predreti. Bil je odbit.

Sovražnika, ki zapuša okolico Vilna, napadamo. Tudi dalje južno slede naše čete umikajočemu se neprijatelju. Črta Myčnicki - Lida - Sajane (Njemen) je dosežena.

Armadska skupina generala feld-maršala princa Leopolda Bavar-skega.

Sovražnik se je prehodno umaknil na posameznih mestih. Armadska skupina je dospela do odseka Molodec pri Dvorcu in južno - vzhodno od

Junaki na Vršču.

Dne 20. avgusta ob pol 6. zjutraj se je pričel ples, od treh strani nas je obstreljevala artiljerija do 9. ure. Nametali smo kamenja za dvojnati zid, za katerim je bilo opazovališče. Po deveti uri smo dobili poročilo, da je prišla napadati italijanska pehota. Tako smo napravili rojno črto na greben. Sovražnik se je bil že priplazil vsled formacije onostranskega pobojja prav blizu, kakih deset korakov od grebena in je čakal, da neha streljati artiljerija. Čez greben je zaletelo kamenje in ročne granate, a naši vojaki so odgovarjali točno in počasi smo spravljali ljudi gor in si zboljšali situacijo. Niti četrte ure ni poteklo in že niso več letele granate na nas, napad je bil odbit.

Sovražna artiljerija je zopet začela streljati, potem je sledil napad pehote, z istim uspehom, tako je bilo dopoldne štirikrat, vselej smo odbili sovražnika. Pa še ni bilo miru, petič, šestič, nekateri berzaljeri priplezajo na greben. Tu je padla naša granata med nje; človeško meso je letelo po zraku. Popoldne ob 3. je nastal mir nad krvavo goro. Saniteta je vršila svoje delo. Pride poročilo, da se sovražnik zbira v rupi tamkaj. Patrone, ročne granate, kamenje, vse na svoje mesto, naj le pridejo! Prišli so. Kar po vrsti so padali, pa vedno novi so dohajali v rupo. Tu treščila ročna granata tri naše v globočino in že stoji gori en Italijan, dva, štiri, šest, deset in še prihajajo. Toča ročnih granat. Tu skočita kadet in narednik naprej, za njima šest mož, vsak s celim naročjem ročnih granat. Kadet in narednik ostaneta in kljubujeta, onih šest mož ni bilo več v par minutah. V neomajnem miru mečejo granate, ko zmanjkujejo, so že tu pravčasno nove. In sedaj je šlo dobro. Niti en Italijan ni ostal živ; granate, ki so padale čez greben, so preprečile sovražnikove nove poskuse, greben, naša pozicija je zopet v naših rokah. Junaštvo je dobilo zasluženo priznanje na merodajnih mestih.

tam ter se je bližala z desnim krilom odseku Mišanke.

Armadska skupina generala feld-maršala von Mackensena.

Sovražnik je povsodi potisnjen še bolj nazaj.

Jugovzhodno bojišče.

V manjših bojih so vjele nemške čete nad 100 sovražnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

POLOŽAJ NA SEVERNEM BOJIŠČU.

Iz vojnega poročevalskega stana javljajo: Na severnem ruskem bojišču se pripravljajo za Vilno veliki dogodki. Položaj Rusov, ki se umikajo od Vilne v severo - vzhodni smeri, je jako kritičen. Na volinski fronti so se nanovo narejene in ojačane pozicije združenih armad izkazale tako zanesljive, da pričakuje ondotna armada brez skrbi priliko za novo ofenzivo. Na ruskem jugo-zapadnem bojišču so bili uspešno odbiti opetovani napadi močnih ruskih čet pri Stubelju in Putilovki in so se izjavili tudi ruski napadi čez Ikvo, med Dubnom in Kremenicami.

Ruski car.

Iz Stockholma javljajo, da izroči ruski car vrhovno poveljstvo armade generalu Russkemu, češ, da je iz političnih razlogov potrebna njegova navzočnost pri mizi vlade.

Podgeneralisim Russkij.

Car je imenoval generala Russkega za podgeneralisima. To mesto je na novo ustanovljeno. Russkemu so zdaj podrejeni vsi generali. Zdaj je tudi popolnoma pojasnjeno, zakaj se je general Russkij svoj čas umaknil. Russkij je prvi opozoril velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, da je podpolkovnik Mjasojedov nemški vohun. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič pa je to obdolžitev označil za obrekovanje in izjavil carju, da jamči osebno za Mjasojedova. Russkij je na to odstopil. Ko se je pozneje izkazalo, da so bile obdolžitve resnične in je bil Mjasojedov obojen, je car generala Russkega poklical k sebi in mu povedal, da prevzame sam vrhovno poveljstvo armade, na kar je Russkij izjavil, da je carju na razpolaganje.

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab poroča dne 18. septembra: V okolici Rige so se vršili boji med manjšimi oddelki ob Ekavi, takisto tudi na nekaterih točkah na zapadnem bregu Dvine, v prostoru med Jakobšatom in Dvin-

skom. Sovražni napadi zapadno in jugo - zapadno od Dvinska se nadaljujejo. Sovražno ofenzivo med cesto na Dvinsk in Samaravskim jezerom smo z artiljerijskim ognjem zavrnili. Pri spopadu severno od Svjezanov in pri vasi Dovgeliški, je sovražnik obdržal zadnje imenovano vas. V okolici Vilna in vzhodno od tega mesta priči trdovratni boji se razvijajo. Na levem bregu Vilije so dospeli sovražni oddelki mestoma do železnice Novo - Vijelsk (vzhodno od Vilne). Molodečno. Na mnogih točkah na obeh straneh, v okolici jezera pri Sviju ter južno od Svjezanov so se vršili boji med močnimi konjeničskimi oddelki. Nemci so jugo - vzhodno od Mejšagole energično napadali v smeri na Vilno. Jug - vzhodno od Oranov smo odbili opetovane napade na vasi Fjemonti in Kaciški. Južno od Dasiškove se je Nemcem po trdovratnem boju posrečilo zasesti vas Radzjuni. Pri vasi Jakubovici in med krajema Novi Dvor ter Sita Lida smo odbili vse nemške napade. Sovražnik, ki je prodril do reke Ščare, nas napada pri kraju istega imena. Prešel je na desni breg reke. Med sovražno ofenzivo ob železnici Kobrin-Pinsk so se razvili boji na višini kolodvora Malotkoviči, nekoliko zapadno od Pinska. Pri boju za Derazno smo imeli nov velik uspeh. Naše čete so naskočile Derazno ter so vrgle sovražnika na vas Ruda Krasnoje nazaj. To vas smo jurišali ter ugrabili 4 strojne puške in 2000 vjetnikov. Vsled našega protinapada pri obmejni vasi Gontova, jugo - zapadno od mesta Visnjec, smo vjeli, akoravno vasi nismo mogli zasesti, 12 častnikov in 540 mož ter vplenili 3 strojne puške. V boju, vzhodno od vasi Babulince ob Stripi, v smeri severno od Bučane, smo vjeli 14 častnikov in 800 mož. Zasedli smo vasi Janovka in Pzlava. Sovražnik se je v neredu umaknil. S pogumnimi podjetji zadržujejo naše čete na celi fronti, južno od Rovna, uspešni razvoj sovražnih protinapadov, ki jih izvršuje neprijatelj v nekaterih odsekih z močnimi silami.

Odgodenje ruske dume.

»Corriere della sera« javlja iz Petrograda, da je odgodenje dume napravilo jako mučen vtisk. Upa, da bodo ruske socialne organizacije kakor ves narod našli moč, prenešati to odločitev mirno. Ministrstvo Gornjikin sploh ne bo moglo zmagati sedanjih težkih nalog, če ne bo moglo zastaviti vseh narodnih moči.

Kodanjski list »Politiken« javlja, da se vzlic odgodenju dume množi število korporacij, ki se pridružujejo resoluciji moskovskega zemstva. Pravo mišljenje naroda se pokaže na kongresu odposlancev zemstva in mestnih zastopov.

Kodanjski list »Berlingske Tidende« javlja: Posrečilo se je, pregovoriti svobodomiselnice člane dume, da so opustili nameravano demonstracijo. Voditelji strank so sklenili, da ne odlože mandatov, kakor so nameravali. V vojno komisijo voljeni člani ostanejo na svojih mestih.

Svedski list »Dagens« javlja: Centralna zveza ruskih zemstev in mest je sklenila vzlic vladni prepovedi, sklicati sestanek delegatov, četudi ga bo morda policija s silo razgnala. Na ta kongres bo prišlo še 165 članov dume v Moskvo.

ZAPADNO BOJIŠČE.

SOVRAŽNE LADJE PRED WEST-ENDOM IN MIDDLEKERMOM PREGNANE.

Berolin, 20. septembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 20. septembra.

Zapadno bojišče.

Sovražne ladje, ki so brezuspešno obstreljevale Westende in Middlekerke, jugo - zapadno od Ostende, so se pred našim ognjem umaknile. Opazili smo, da so naši topovi zadeli.

Na fronti nobenih posebnih dogodkov. Zapadno od Saint Quentin je nemški vojni letalec sestrelil angleško letalo. Pilot je mrtev, opazovalec je bil vjet.

Vrhovno armadno vodstvo.

Splošna vojaška dolžnost na Angleškem.

Minister Lloyd - George je obelodanil izjavo, v kateri pravi, da je spoznala vlada potrebo, uvesti splošno vojaško dolžnost, češ, da je to potrebno v varstvo Evrope proti zmagi vojaškega despotizma. Kolikor je videti, se ne bo nihče tej sili ustavil. Samo če napne Angleška vse moči, sme upati na zmago.

»Daily Chronicle« je mnenja, da je zaradi splošne vojaške dolžnosti mogoča ministrska kriza, a da bi odstopili le kvečkemu trije ministri. Vlada namerava trajanje parlamenta podaljšati za eno leto ali do konca vojne.

»Corriere della sera« poroča iz Londona, da je vodstvo zveze angleških železničarjev solidarno z izjavo delavskega poslanca Thomasa, ki se je izjavil za splošno vojaško dolžnost, če bi ne bilo dovolj prostovoljcev.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 19. septembra. (Kor. urad.) Agence Mili poroča: Glavni stan: Dardanelska fronta. Naši hidroplani so napadli luko Ke-falo na otoku Imbros in z enim strelom zadeli sovražni transportni parnik, na katerem je neposredno nato izbruhnil ogenj. Takoj je švignil kvišku vodni stebel. V odseku Anaforta so v noči na 18. septembra naše poizvedovalne kolone pregnale sovražne oddelke, z uspehom bombardirale sovražne strelske järke in uplenile puške in vojni material. 18. septembra je naša artiljerija učinkovito obstreljevala sovražni tabor pri Kemik - Limanu. V odseku Ari Buru ni naša artiljerija z ljutim obstreljevanjem prisilila k molku sovražno artiljerijo, ki je obstreljevala naše postojanke v središču.

Naše poizvedovalne kolone, ki so se približale sovražnim strelskim jarkom pri Kereviztere, so uspešno metale bombe. Naše obrežne baterije so dne 18. septembra dopoldne obstreljevale taborišča in postojanke sovražne infanterije in artiljerije pri Sedil Baru. Ko se je pri eni težkih sovražnih baterij pripetila velika eksplozija, smo videli hiteti na to mesto več ambulantnih vozov. Popoldne je ena sovražna ladja in del sovražnih kopnih baterij pri Sedil Baru celo uro obstreljeval naše obrežne baterije, a brez vsake škode za nas. Na drugih frontah se ni zgodilo nič važnega.

Izjava generala Kovačeva.

Carigrad, 19. septembra. Nekaj časa že tu mudeči se bolgarski general Kovačev, ki je za časa balkanske vojne vodil četrto bolgarsko armado, je v pogovoru v uradnikom lista »Tasvir - i - Etkiar« izjavil, da smatra, kakor je že začetkom vojne povedal nekemu bolgarskemu žurnalistu, zavzete Dardaneli za nemogoče, prvič zaradi topografskih razmer Galipolija, drugič zaradi hrabrosti turške armade, katera ima lastnosti, ki jih francosko - angleška armada nima. Kovačev misli, da bodo Angleži in Francozi prisiljeni opustiti dardanelsko ekspedicijo. Glede turško-bolgarskega razmerja je izjavil Kovačev, da je izredno presrečno in postaja iz ozirov na medsobojne interese vsak dan bolje. Med Turčijo in Bolgarijo ni nobenega vprašanja več, iz katerega bi mogli nastati razpori. Danes so pogledi vsakega Bolgara obrnjeni na Makedonijo in sovarstvo vsakega Bolgara je obrnjeno na Srbijo, ki se je polastila te province. Kovačev se je izrekel jako optimistično o vojnih uspehih centralnih držav, ki od začetka vojne nista storili nobenih vojaških napak in bosta tako napredujé dosegli končno zmago.

Pred odločitvijo na Balkanu.

Odločilnih vesti iz nevtralnih balkanskih držav tudi danes še ni. Politični krogi pa smatrajo, da ima pričetek nove avstrijsko - ogrske ofenzive proti Srbiji najdalekosežnejši politični pomen, ter je dokaz, da je Srbija ostala osamljena in da so se vsi načrti četverozeve, ki je hotela organizirati Balkan deloma proti Turčiji, deloma pa proti Avstriji in Nemčiji, ponesrečili. Toliko je gotovo, če se balkanske države ne niso odločile, grmenje naših in nemških topov jim mora biti zadnji poziv, kateremu se bodo morda hitreje odzvale, kakor pa nujnim prošnjam ententnih diplomatov.

Ne more se sicer trditi, da bi bila bolgarska zagotetka že popolnoma razrešena, pač pa postaja vedno jasnejše, da bo bolgarska politika tudi za romunsko in grško sosedo merodajna in da pomeni nevtralnost Bolgarije bržčas tudi nevtralnost Rumunije in Grške. Pojavljajo se vesti, da hoče v tem slučaju četverozeve sama Srbija na pomoč in da se bo v to svrhu izkrcal v Solunu angleško-francoski zbor. Koliko je na teh vesteh resnice, je težko presoditi.

Iz Sofije dementirajo vest, da se je Rumunija hotela pogajati z Bolgarijo o Dobrudži, da pa je bolgarski ministrski predsednik to odklonil. Ta dementi je tako nejasen, kakor vsa v zadnjem času iz Sofije prihajajoča oficijozna bolgarska poročila, ker iz njega ne izhaja, je li izmišljena vest o romunski ponudbi, ali pa ona o bolgarski odklonitvi, ali celo obe. Podobne vesti sicer dokazujejo koliso-

nje balkanskih državnikov, ki se ne morejo odločiti ne za »da«, ne za »ne«.

Konference balkanskih diplomatov v Petrogradu.

Preko Bukarešte poročajo: V Petrogradu se vrše živahne konference balkanskih diplomatov v ruskem zunanjem ministrstvu. Grški in srbski poslanik sta se dolgo posvetovala z zunanjim ministrom Sasonom.

Četverozveza in Balkan.

»Independence Roumaine« pravi glede položaja na Balkanu: S turško-bolgarskim sporazumljenjem se je začel jasni položaj na Balkanu. — Smer balkanske politike je s tem določena. Četudi je Radoslavov rekel, da turško - bolgarski dogovor nima političnega značaja, je vendar gotovo, da je Bolgarska obljubila Turčiji dobrohotno nevtralnost. Bolgari so imeli izbirati med dvema obljubama in so se odločili, da vzamejo Trakijo, ki je bila takoj na razpolaganje. Najbrž se je Bolgarija bala, da bi Srbija, če bi zdaj odstopila zahtevano ozemlje, to pozneje zopet nazaj vzela. — Grška gleda neprijazno na sklenjeno pogodbo. Vsekako je diplomacija četverozveze na Balkanu podlegla. Bolgari utrjujejo sedaj pristan Dedača s težko artiljerijo in utrjujejo vse svoje egejsko obrežje. Četverozveza ve, da na Galipoliju ne sme upati na bolgarsko pomoč in da mora sama nadaljevati boj. Diplomacije četverozveze so na Balkanu izgubili zdaj drugo vojno in kmalu bomo videli, kdo dobi zdaj začeno se tretjo vojno.

Vsebina ententne note Bolgariji.

»Neue Freie Presse« poroča iz Bukarešte: Nota, ki so jo izročili zastopniki četverozveze dne 14. septembra bolgarski vladi, se glasi: Zastopniki zedinjenih držav nudijo in garantirajo vsak zase in kolektivno Bolgariji po končani vojni ono makedonsko ozemlje, ki bi naj pripadlo Bolgariji v smislu pogodbe z leta 1912.

Bolgarija bo zato sklenila z imenovanimi veleislami vojaško konvencijo ter se zavezala, napovedati Turčiji vojno. Ako bi Bolgarija želela, bodo angleške in francoske čete zasedle ponujeno in makedonsko ozemlje.

Ako bolgarska vlada na te predloge ne odgovori v najkrajšem času, smatra četverozveza, kakor da sploh niso bili stavljeni.

Publikacija turško - bolgarskega dogovora odgodena?

Dunajski listi javljajo, da je bila publikacija turško - bolgarskega dogovora do najpozneje 26. septembra odgodena. Grške vesti pravijo, da bo ostala Bolgarija nevtralna.

Izjave berlinskega bolgarskega poslanika.

»Zeit« priobčuje razgovor z berlinskim bolgarskim poslanikom, Rizovom, ki je dejal: O vsebini turško-bolgarske pogodbe še ne vem ničesar natančneje. Prepričan sem, da bo pogodba obema državama mnogo koristila. Važno je, da so naši odnosi napram Rumuniji in Grški zelo dobri, in da se nam teh dveh držav ni bati. Bolgarska vlada zaupa v bodočnost, ves narod stoji za njo.

Vojaško gibanje v Srbiji.

Sofijska »Kambana« javlja, da je v vzhodni Srbiji živahno gibanje vojaških čet. Ob bolgarski meji stojijo srbski polki so vedno pripravljeni. Srbska vlada pomirja te polke, da bo četverozveza izkrcala v Solunu armado, ki jo pošlje Srbiji na pomoč.

Balkanske pravljice.

Pod tem naslovom priobčujejo »M. N. N.« po »Corriere della sera« naslednjo vest nekega atenskega lista: Pogodba med četverozvezo in Rumunijo naj bi na eni strani vezala entento, da ne bo preje sklenila miru, predno ne bo imela Rumunija Transilvanije, Bukovine in Banat s Temišvarom, Rumunija pa bi bila obvezana udariti na Avstrijo, ne skleniti separatnega miru, izročiti Bolgarom Dobružo, oziroma poslati proti Bolgarom, ako bi napadli Srbijo, posebno armado.

Romunski ministrski svet.

»Minerva« javlja, da bo v ponedeljek v Bukarešti važna seja ministrskega sveta, katere se bodo udeležili tudi člani predsedstva poslanske zbornice in senata.

Rumunija kliče svoje rezerviste iz inozemstva.

Iz Kopenhagena poročajo: Rumunski konzulati so razposlali romunskim državljanom pozivnice.

Romunska garda za obrambo narodne časti.

»Polit. Korresp.« poroča iz Bukarešte: Po inicijativi nekega sedmograškega Romuna, so ustanovili v Bukarešti »gardo za obrambo narodne časti«.

ne časti«. Garda sestoji večinoma iz mladih ljudi. Njen prvi čin je bil, da je napadla ekspedicijske vozeve bukarških listov »Ziua« in »Minerva« ter liste uničila. Na indeksu garde se nahajajo tudi še »Seara«, »Inainte«, »Steagul«, »Moldova« in »Cara«. Listi, ki izhajajo v nemškem in madžarskem jeziku, so dobili resno posvarilo.

Ta garda je pa res znamenita patrijotična organizacija. Vidi se, da so se Romuni že marsikaj naučili od Italijanov.

Romunska politika.

Bivši vojni minister Filipescu, ki je mnogo agitiral za to, da bi Romunska stopila na stran četverozveze, je dopisniku »Adevărul« na njegovo vprašanje, kak razloček je med položajem v lanskem letu in sedaj, odgovoril: Lani so delali strelske järke v Budimpešti, letos pa jih delamo mi za obrambo naše dežele v Predealu. — Dne 2. septembra se nam je reklo, da pride ruska armada v 12. dneh čez Karpat. Takrat sem bil jaz prevaran, zdaj pa ministrski predsednik Bratianu. — In kaj se zgodi sedaj? je vprašal poročevalec. Filipescu je odgovoril: Sedaj moramo čakati, a tako ugodna prilika, kakor smo jo zamudili, ne pride nikoli več.

Grške stranke proti prehodu angleških in francoskih čet v Srbijo.

Z ozirom na vesti, da namerava četverozveza poslati Srbiji posebno armado na pomoč, ki bi se naj izkrcala v Solunu ter korakala čez grško ozemlje v Srbijo, izjavljajo grški opozicijski politiki, da bi se morala Grška takemu podjetju upreti, če treba, z orožjem v roki. Podobno razpoloženje vlada tudi v grški armadi.

Angleška mornariška misija ostane na Grškem.

Iz Aten poročajo: Grška vlada je obnovila pogodbo z angleško mornariško misijo. Angleški admiral Kerr ostane torej tudi nadalje šef grškega brodogoja.

Portugalska kot javna družabnica Anglije.

»Pester Lloyd« poroča: Portugalski parlament je odobril kredit 150 milijonov frankov za »narodno obrambo«. Vojni minister Norton de Matos je pri tej priliki govoril o nevarnostih, ki grozijo državi vsled evropske vojne in vojne v afriških kolonijah. Finančni minister Guimaraes je povedal, da je za pokritje votiranega izdatka že poskrbljeno s posojilom, ki je že najeto. »Pester Lloyd« poudarja, da gre pri celi stvari za že dogovorjeno sodelovanje Portugalske z Anglijo ozirom entento. Portugalska vlada je dobila na Angleškem 200 milijonov frankov posojila ter se je za to obvezala, da bo Angliji aktivno pomagala. Predvsem bo pripustila, da si uredijo Angliji na Azorih in na Madeiri svoja mornariška oporišča, nadalje bo ustanovila v Lisabonu in Portu ter na svojih otokih orožarne, ki bodo izdelovale municijo za entento in končno bo prepustila Angliji ves svoj artiljerijski material. Pričakuje se, da bo novi predsednik Bernardino Machado povodom svoje investiture dne 5. oktobra proklamiral pridruženje Portugalske k ententi.

Mogoče je, da se vsi ti načrti še ponesrečijo, kajti na Portugalskem se zopet pojavljajo znaki velikih zmešnjav in država se nahaja morda pred izbruhom nove revolucije.

Bolgarski narodni praznik.

Bolgari so slavili v nedeljo velik narodni praznik, 30letnico izbruh narodne vstaje v vzhodni Rumeliji, katere posledica je bila združenje obeh bolgarskih dežel v enotno narodno ozemlje.

Ruski velikobolgarski načrt, ki ga vsebuje svetošefanski mir s 3. marca 1878, je bil na berlinskem kongresu razbit in bolgarsko ozemlje je bilo razdeljeno na tri dele: Makedonija je ostala popolnoma turška, ozemlje med Donavo in Balkanom je bilo organizirano kot krščanska tributarna kneževina turškega sultana, takozvana vzhodna Rumelija, ozemlje na jugu Balkana pa je ostala turška dežela z gotovimi avtonomnimi pravicami in posebnim krščanskim gubernatorjem.

Notranjo organizacijo bolgarske kneževine so prevzeli Rusi. Ruski komisar knez Dondukov - Korsakov je pripravil skupno z bolgarskimi ministri ustavni statut ter sklical veliko narodno sobranje v Trnovo, ki je ustavo (z znatnimi spremembami) odobrilo ter izvolilo hesenskega plemiča Aleksandra Batenberga za prvega bolgarskega kneza. Pod njim, ki je podlegel vplivu raznih nasprotnih si bolgarskih politikov ter se preveč oziral tudi na ruske učitelje mladega naroda, so se kmalu pričeli notranji spori, knez je ustavo eo-

lo suspendiral in vladal nekaj let absolutistično, izgubil je tako v narodu vso zaslobo in si pripravljal detronizacijo, ki ga je pozneje zadela.

Istočasno s konstituiranjem bolgarske kneževine, se je izvršila v Plovdivu organizacija vzhodnje Rumelije, katere prvi generalni gubernator je postal Aleksander Voghridi (Alekopasha). Že od vsega početka je bila ustanovitev vzhodnje Rumelije le umetna politična konstrukcija evropskih velesil, ki ni mogla zaveziti globokega nacionalnega gibanja za združenje z Bolgarijo. To gibanje se je pričelo s samim dnem ustanovitve te turške province in kmalu je bila vsa vzhodna Rumelija prepletena z narodnimi zarotami, ki jih je skušal Alekopasha zamažati. Pokrovitelji bolgarskih zarotnikov sta bila ruska generalna konzula Čeretlev in Krebel, in ko je Alekopasha tudi protinima nastopil, se je vmešala Rusija ter izsilila odpoklic prvega rumelijskega gubernatorja. Za njegovega naslednika je bil imenovan Gabrijel Krstjović — Gavrilpaša, ki pa ni mogel več zadržati Turkom grozeče izgube. Energični Caharija Stojanov je bil že vse pripravil k upor in dne 18. septembra je naznanilo posebno odposlanstvo rumelijskih Bolgarov knezu Aleksandru Batenbergu, ki se je takrat mudil v Varni, da je vzhodna Rumelija odločena, stroti tuji jarem ter se združiti z bolgarsko kneževino. Knez Aleksander je svaril pred nepremišljenimi koraki, opozarjal na neveljavo velesil — toda v tisti uri je upor v vzhodni Rumeliji že izbruhnil, Bolgari so pregnali turškega gubernatorja in njegove uradnike in v malo dneh je povsodi zmagala revolucija, ne da bi bila tekla kri. Knez Aleksander se je vdal narodovi volji ter je sprejel dne 21. septembra 1885 naslov kneza severne in južne Bolgarije. Združenje obeh bolgarskih dežel je izzvalo na eni strani obsodbo Rusije, ki je zamerila knezu Aleksandru, da je postopal po lastnem preudarku, ne da bi bil vprašal ruske protektorje za svet, na drugi strani pa odpor Srbije, ki je vzela vprašanje balkanskega ravnotežja za pretekst, da je napovedala Bolgariji vojno. Bila je pri Slivnici in Pirotu tepena, toda zmaga ni prinesla Bolgariji popolnega sadu. Turčija je le privolila, da imenuje sultan bolgarskega kneza za generalnega gubernatorja (vedno za pet let) in je odpoklicala svoje garnizije. Vzhodna Rumelija je bila tako že ne formalno, pa vsaj dejansko ujedinjena z bolgarsko kneževino. Šele leta 1908. je proglasil sedanji kralj Ferdinand združenje Bolgarijo za neodvisno kraljevino ter je sprejel naslov suverena bolgarskega kralja.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. V sobotni številki smo sporočili, da je cesar odlikoval vpokojenega sodnijskega nadoficijala v Tolminu Josipa Zarli s zlatim zasluznim križcem s krono. Ime se mora pravilno glagati Josip Zarli.

Pozdravi z bojnega polja sodeželanom - beguncem pošiljajo: Ivan Brecljnik, Dravljje; Josip Vončina, Lokavec; Ivan Ferjančič, Idrija; Rajko Peric, Trst; Dorče Rovani, Gorica; Ciril Brebec, Dol. Trebuša; Josip Zarli, Tolmin; Anton Trlikar, Log; Peter Renko, Lokavec; Anton Buždon, Trst. — C. in kr. stražna stotinja št. 5, poljska pošta št. 608.

Cetrtoletnikom moškega učiteljskega goriškega je nauč. ministrstvo z ozirom na sedanje razmere prav izjemoma dovolilo, da se jim izdajo zrelostna spričevala brez posebnih izpitov na podlagi semesterskih uspehov v III. in IV. letniku. Oni cetrtoletniki torej, ki so učiteljske posečali do predčasnega zaključka dne 24. maja 1915, ali pa so bili malo prej potrjeni in vzeti k vojakom, ne da bi bili mogli položiti zrelostni izpit, dobe zrelostno spričevalo, ako pošljejo ravnateljstvu (V. Bežek, Ljubljana, Marje Terezije cesta 6/II) koleb dveh kron. Hkrati se vsi drugi gojenci vnovič opozarjajo, da dobe letno izpričevalo za šolsko leto 1914/15, ako pošljejo ravnateljstvu kolek 30 vinarjev.

Begunci z Jevščka v občini Livek pri Kobariidu. Neki goriški vojak je dobil od svoje žene, ki je ostala ob izbruhu vojne doma na Jevščku, preko Amerike pismo, v katerem mu poroča, da so na Jevščku in sploh v občini Livek vsi, ki so ostali doma, zdravi in da se jim ni nič zgodilo. Jevščani, ki hočejo pisati svojim domačim ljudem, naj se obrnejo na Jožefo Batič, Dolenjska cesta št. 14 v Ljubljani.

Kolera v Gorici. Zdravstvenemu oddelku notranjega ministrstva sta bila dne 19. septembra naznanjena iz Gorice dva slučaja kolere.

Vojna komisija za interese komunistov v Trstu. Po vzorcu takih komisij v Gradcu in na Dunaju se je ustanovila tudi v Trstu komisija za zagovornost »Comitato patriottico per

gli interessi della città di Trieste«, to je, komisija za srednje stanove. Odbor vabi patrijotične tržaške gospe na delovanje za fronto v korist družinam vpoklicanih in onih, ki so padli za domovino.

V Trstu je sedaj prebivalstva okoli 110.000, ob začetku vojne v Italijo jih je bilo okoli 90.000. Vračajo se, ker čutijo, da v Trstu ni one nevarnosti, na katero se je prvotno računalo. Na pomolih gleda občinstvo žaromete in bleščeče ognje. V nedeljo, dne 12. septembra je priplul nad Trst italijanski zrakoplovec in mogel je videti in slišati vojaško godbo na trgu. Kar se tiče italijanske strani Trsta, se je izvršil preobrat; zopet čuti avstrijsko, avstrijska misel je zavladala nad Trstom.

Kolera v Trstu in Istri. Uradno poročilo dne 19. septembra navaja 1 slučaj azijske kolere v tržaški okolici, v neki občini koprškega okraja 7 (deloma naknadno naznanjenih).

Povratek poštnega ravnateljstva v Zader. Poštno ravnateljstvo se vrne, kakor se poroča iz Knina, te dni v Zader.

Zader brez petroleja. Več dni že v Zadru ni petroleja. Kar ga je bilo, so prodali po 80 vinarjev liter.

Na Reki se širi sedaj v vojnem času nečuvna prostitucija. Zene, katerih moške so na bojnem polju, dekleta, ki so brez pravega nadzorstva, se vdajajo prostituciji v izredno veliki meri. Širijo se venerične bolezni. Redarstvena oblast je začela postopati najstrožje proti razuzdanemu in pokvarjenemu ženskem svetu, vrše se obsodbe, kar vse naj pomaga, zadržati kugo prostitucije.

Dnevne vesti.

Ministrski predsednik grof Stürgkh je bil včeraj v posebni avdienci pri cesarju.

Imenovanje. Cesar je imenoval finančnega svetnika Henrika Kittaga v Ljubljani za višjega finančnega svetnika za okrožje kranjske deželne finančne direkcije.

Tretje vojno posojilo. »N. Fr. Pr.« naznanja, da bo malu razpisano novo avstrijsko vojno posojilo in sicer najbrž po končani subskripciji v Nemčiji, kjer se baš sedaj vrši emisija 3. nemškega vojnega posojila. Pri prvih dveh naših vojnih posojilih (prvo v novembru 1914, drugo v maju in juniju 1915) je bilo samo v avstrijskih deželah subskribiranih nad 4765 milijonov kron.

Na severnem bojišču sta bila 2. septembra ranjena rez. častnik ing. Albert Vederjak, strokovni učitelj na Grmu in rez. kadet jurist Ilc. Nahajata se v bolnici na Ogrskem; služita oba pri 4. bosanskem polku.

14letni četovodja. V soboto se je zglasil pri poveljstvu tukajšnje c. in kr. garnizijske bolnice dečko 14 let, češ, da je ozdravel popolnoma in zopet pripravljen iti na vojno. Dečko se imenuje Antal Josip Szabo iz Szabadke v komitatu Bacs-Bodrag in je povedal, da je četovodja v nekem honvedskem polku. Na prsih je imel pripeto na mestu za kolajne srebrno Marijino svetinjo. Po smrti svoje matere se je javil prostovoljno, izvežbali so ga in poslali kmalu na italijansko bojišče, kjer je že bil njegov oče. V nočnem patroljskem obhodu je ustrelil dva italijanska vojaka in jih vjel osem. Zgodilo se je to v temi, Italijani niso vedeli, kakemu številu avstro - ogrskih vojakov sledijo in s kom imajo opraviti. Prehladil se je, dobil pljučni katar, v Ljubljani je ozdravel. Sedaj odide zopet na bojišče.

V veseli družbi »pri debelem stricu« 42 cm M. pošiljamo pozdrave vsem čitateljem »Slov. Naroda«. Veseli slovenski trdnjavski topničarji: J. Furlanič, ognjčar; Anton Hönigsmann, predstrellec; J. Polovič, predstrellec; Ivan Marolt; Anton Mulej, predstrellec; Peter Rože, predstrellec; Joško Tomažič, četovodja; G. Svolšak, desnetnik; Artač, Kračan, A. Spacapan, M. Kaltenegger, Cestnik, Frameli, Svenšek.

Pozdrav slovenskim fantom. Slovenski vojak, ki se nahaja kot ranjenec v bolnišnici v Kremsu ob Donavi, pošilja iskrene pozdrave vsem tovarišem, slovenskim fantom, ki se bore na jugozapadni fronti sred kraškega raja. Franc iz Tomaja.

Za oslepele vojake. Gospod Rafael Thaler, trgovec v Škofji Loki, je poslal dež. odboru v sklad za ustanovitev zavoda za v vojni oslepele vojake 50 K namesto venca na krsto rajnega Ferdinanda Soifana.

Knjige in časopisi za slovenske ranjence in bolnike. Vsak dan prihajajo na »Rdeči križ« v Ljubljani iz raznih bolnic Nižje Avstrijske, Zgornje Štajerske, zelo pogosto iz Ogrske in Sibirije, včasih tudi iz nekaterih čeških bolnic prošnje tam nahajajočih se slovenskih ranjencev ali bolnikov za slovenske knjige in

časopise, katerih pa ne moremo pošiljati, ker jih v taki množini nimamo. Zato se ponovno obračamo do sl. občinstva z vročo prošnjo, da nam blagovolji poslati mnogo raznih slovenskih knjig, morda tudi revij, da ne ostanejo naši ranjenci v tujini brez čtiva, katerega si zelo žele. Knjige se oddajajo pri »Rdečem križu« v II. drž. gimn.

Pomilovanja in podpiranja vrednih slučaj. V ljubljanski deželni bolnišnici leži neka Berta Kenda, pogumno slovensko dekle iz Tolmina na Goriškem, komaj 19 let staro, ki je donajala našim hrabrim vojakom v okope živila in pijače za okrepčanje. Med njenim požrtvovalnim delom pa se je razpočil v njeni bližini sovražni šrapnel, ki jo je ramil v nogo. Rana je postala sčasoma tako nevarna, da so ji zdravniki morali odrezati celo nogo. Reva je sicer ostala pri življenju, a bo nezmožna za delo celo življenje. Njena mati je še živa, a brez vsakih sredstev. Revico čaka torej nesrečna bodočnost. Da se torej tej nesrečni vsaj nekoliko pomaga v njeni bedi, apelujemo na dobro srce naših čitateljev, da bi z denarnimi darovi prispevali na pomoč siroti, ki bo morala zapustiti bolnišnico in bo tedaj vsaj za dolgo dobo odvisna od milosrčnosti bližnjikov. Prostovoljne darove v ta namen prejema »Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani«, Dunajska cesta št. 38.

C. kr. tehnološkemu muzeju na Dunaju je dodeljen profesor ljubljanske obrtne šole inženir Milan plem. Šuklje.

Dr. Laginja v Zagrebu. Po zagrebških listih smo posneli vest, da se je poslanec dr. Laginja preselil v Zagreb. Danes smo prejeli naslednji dopis: Poštovano Uredništvo! K broju »Slov. Naroda« od 14. ovog meseca tiskana je vijest, da sam se preselio u Zagreb. Prosim Vas izpravite to, da se moji znanci i suplemenici po Istri nesmućuju bez razloga. Ja do volje Božje i do krvave sile nekanim ostaviti Istru i držim da to nije ni potreba. Odlidnim poštovanjem Dr. Matko Laginja, zast. naroda, Volosko - Opatija, 16. septembra 1915.

»Glasbena Matica«. Hrvatski umetnik, violinski virtuozi Zlatko Baloković iz Zagreba, priredi v proslavo godu Nj. Veličanstva Presvitega ljubljenskega cesarja in gospodara, dne 4. oktobra t. l. dobrodelni koncert v Ljubljani.

Na I. drž. minaziji. (Tomanova ulica) se vpisujejo učenci za I. razred v petek in soboto, dne 24. in 25. septembra od 9. do 12. ure. Oglašijo se lahko tudi pismeno. Oglašijo potrebne listine (obiskovalno, oziroma šolsko izpričevalo) in krstni ali rojstni list. V ponedeljek, dne 27. septembra ob 8. uri bo sprejemni izpit. Vsi bivši učenci se vpisujejo v torek, dne 28. septembra dopoldne. Javijo se lahko pismeno. Začetek šolskega pouka je za sedaj določen za dan 1. oktobra. Natančnejša posjnila se čitajo v šolskem poslopiu.

Slovenska in italijanska ljudska šola za begunce v Ljubljani. Za slovenske in italijanske begunce se namerava ustanoviti v Ljubljani ljudska šola. Oni starši, slovenske in italijanske narodnosti, ki bi nameravali pošiljati svoje otroke v to šolo, naj se zglase pri »Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani«, Dunajska cesta 38/1.

Pričetek šole. Christofovi oblastveno na znanje vzeti učni in vzgojevalni zavod prične s poukom nepreklicno dne 1. oktobra t. l. ob 8. uri zjutraj v Sodni ulici št. 1, na kar se zainteresenti opozarjajo.

Krušne karte obstoje v Ljubljani že polnih pet mesecev in se redno vsak petek izdajajo pri devetih komisijah. Vkljub temu je veliko strank, ki se ne drže nobenega pravila in reda ter pod vsakovrstnimi pretvezami in neutemeljenimi razlogi hodijo po karte po krušnem dnevu in s tem po nepotrebnem nadlegujejo in motijo uradništvo na magistratu pri nujnejšem delu. Naj si te stranke vendar že enkrat zapomnijo, da se krušne karte izdajajo ob petkih in le ob petkih.

Odrezki krušnih kart se oddajajo na željo obrtnikov oddajajo vsak ponedeljek ob 8.—12. ure dopoldne v posredovalnici mestnega magistrata.

Prodaja krompirja po mestni aprovizaciji. Tekom prihodnjih 14 dni dobi mestna občina ljubljanska iz kranjskega sodnega okraja 53 vagonov prvovrstnega krompirja, ki ga bo takoj oddala konsumentom. Cena ne bo sukala okoli 8 K za 100 kg. Naročila za ta krompir se začne sprejemati na magistratu prihodnji četrtek.

Interesentje na Kranjskem, ki imajo pendentne kupčijske zadeve na Grškem, v Turčiji, Bolgariji in Egiptu, naj sporoče svoje naslove trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Zahvala. Goriški begunec, ki biva sedaj v Metliki na Dolenjskem, se najtopleje zahvaljuje okroženemu zdravniku gospodu dr. R. Weiblu, ki ga je na hudi očesni bolezni in sicer brezplačno popolnoma ozdravil. Vsa čast gospodu doktorju, ki gre kot župan beguncem v vsakem obziru na roko ter jih tudi zdravi popolnoma brezplačno! Bog ga živi!

Gorelo je v Mostah pri posestniku Josipu Krpa. Začelo je goreti v kozolcu, kjer je bilo polno sena in fižolov. Ogenj so pogasili v pol ure. Škode je 200 K. Baje je zažgal neki petletni deček.

Tatvina. Posestnici Mariji Škraba v Lipah pri Tomišlju je zmanjkalo, ko je šla od doma, iz spalne sobe par ženskih čevljev, par nogavic in ena verižica žepne moške ure. Sumi se, da je odnesel to pastir, 14 let star dečko, ki je služil pri posestnici za pastirja in je isti dan izginil.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se bodo vpisovali učenci za prvi razred, dne 25. septembra od 8. do 10. ure dopoldne v pritlični sobi zasilne bolnice v Pungratu št. 27 na levi. S seboj morajo prinesiti krstni (rojstni) list, šolsko naznani in spričevalo o stavljenih kozlih. Od 10. ure naprej se bodo vršile sprejemne skušnje. V višje razrede se bodo učenci sprejemali dne 27. septembra od 8. do 12. ure dopoldne. Ponavljaln in dodatni izpiti morajo biti izvršeni do 28. septembra. Šolsko leto se začne dne 28. septembra s slovesno službo božjo. **Iz poštnih služb.** Za pošto oficijantino v Mar. Celju je imenovana Laura Siana.

O pokojnem zdravniku Ferku nam se pišejo iz Maribora: Pokojnik je bil med drugim soustanovnik Posojilnice v Mariboru, ki se je tudi v njegovim sodelovanju razvila v cvetoč denarni zavod. G. F. Ferko je bil član posojilniškega ravnanstva do svoje smrti. Ko se je svoj čas gradil pomolni mariborski Narodni dom, je bil Ferko član stavbenega odbora. Poleg posojilnice je g. Ferko posvečal mnogo skrbi odgoji slovdijaštva; nemalo je onih, katerim je pokojnik dajal hrano in jih tudi drugače podpiral. Naj mu bo ohranjen med nami časten spomin!

Iz Celja. Na tukajšnjem trgu so skušale nekatere ženske prodajati skledico krompirja za 24 vin. Proti temu je nastopila policija in prepovedala prodajati skledico krompirja dražje ko za 12 vin. Kakor se kaže, bodo tudi letos morala priskočiti prebivalstvu na pomoč mestna občina z nakupom cenejšega krompirja od drugod.

Iz Celja. V sredo in četrtek se je vršilo za tukajšnje nemško - slovenske gimnazijske razrede vpisovanje in sprejemi ter ponavljalni izpiti. Kdaj se prične poduk, se bo do časopisih pravočasno naznanilo. — Na okoliški deški šoli se je istakotno vršilo te dni vpisovanje novih učencev. Normalno ima ta šola 8 razredov; letos sta ji na razpologo le dve sobi v hiši g. Koderman v Gosposki ulici. Tudi na tem zavodu se bo poduk pričel še le kasneje. — Na slovenski dekliški šoli pri šolskih sestrah se poduk prične v ponedeljek; treba bo pa tudi tam nekaj omejitve, tako da se bo vršil za nekatere razrede poduk dopoldne, za druge popoldne. — Poduk v slovenski glasbeni šoli letos najbrže ne bo mogoč.

»Kino - Ideal« predvaja danes nov senzacionalen spored. Središče tvori napeto zanimiva drama v 4 delih »Plameni Marta«, ki nam pripoveduje o usodi nekega iznajditelja v obliki zanimive in dobro sestavljene vsebine. — Nadalje tvori izvrstno veseligo v 2 delih film »Fotografna tekma«. V glavni vlogi so Albert Paulig in Leo Penkert. Albert Paulig odpre v tem filmu vse zatvorice svojem humorju. Poleg teh dveh učinkovitosti je še »Avstrijsko vojno poročilo« in pa »Nemški cesar v mirnem času«.

Zaklato se je v mestni klavnici ljubljanski od 5. do 12. septembra 97 volov, 4 bik, 34 krav, 191 prašičev, 85 telet, 221 koštrunov, 1 kozlič. Zaklane živine se je vpelalo 2 govedi, 7 prašičev, 21 telet, 16 koštrunov ter 425 kg mesa.

Knjževnost.

»Slovenski Trgovski Vestnik«. Septembrska številka tega izbornega strokovnega glasila ima naslednjo vsebino: 1. Al. Jamnik: Letina 1915. 2. Dr. Vik. Sušnik: Novi avstrijski konkurzni red. 3. M.: Ujedalec naše lesne industrije. 4. H. Sevar: Iz blagovnega znanstva. 5. V. Žun: Pregled novejših, gospodarskih razmer se tičočih zakonitih naredb. 6. Dr. F. Mohorič: O draženju neobhodnih potrebščin. 7. Raznoterosti: Pretiravanje cen nasprotuje splošnim ljudskim in državnim interesom. — Praviča

remuneracije po sotrudiškem zakonu. — Korist kmetijske strokovne izobrazbe. — Avstrijska žitna produkcija v vojnem letu. — Vojna med Italijo in Turčijo z gospodarskega stališča. — Gospodarski položaj v okupirani Poljski. — Nemška vojna pošta. 8. Društvene vesti.

Razne stvari.

* **Umrli** je pri Dunaju dvorni svetnik v naučnem ministrstvu dr. Ivan Huemer, referent za srednješolske zadeve.

* **Obsojen švedski pisatelj.** I. Herth, švedski pisatelj, ki je v raznih švedskih listih priobčeval potopisne črtice iz Italije, je bil sedaj v Rimu obsojen na 20 let ječe, češ da je vohunil za Avstrijo in Nemčijo.

* **Japonci za Ruse.** »Temps« poroča, da je organizirala japonska vojna uprava 1200 delavnic s 100.000 delavci, v katerih se izdeluje municija za Rusijo. Japonska vlada bo zgradila poleg tega še veliko tovarno, v kateri se bodo izdelovale puške za rusko armado.

* **Na dva meseca ječe** je bila v Ausbachu na Nemškem obsojena tridesetletna tovarniška delavka Beti Hölzinger, ker je nekemu francoskemu vojnemu vjetniku pisala ljubezenska pisma, mu darovala nekaj svojih las in ker ji je vjetnik pisal, da se bo po vojni ž njo poročil.

* **Slavolok za Italijo.** Znani italijanski slikar Aristide Sartorio, ki je prišel kot rezervni poročnik pri Ločniku v avstrijsko vjetništvo, poroča nekemu svojemu prijatelju, kako se mu godi. Ker Italija, po Cadornovih poročilih, vedno zmaga, je napravil Sartorio že načrt za slavolok za vračajoče se zmagovalce. Načrt je pokazal avstrijski vojaški oblasti, ki mu je brez drugega dovolila, da dela lahko še dalje slavoloke za zmagaajoče Italijane po Cadornovih poročilih.

* **Iz osvojenе Poljske.** Nemške oblasti so razpustile poljski centralni odbor v Varšavi ter vse njegove podobore in kraljeve organizacije na Poljskem in sicer zato, ker je ta odbor razvijal živahno politično delovanje ter pričel poslovati kot nekaka poljska narodna državna organizacija. Na čelu odbora se je nahajal kakor znano knez Lubomirski. Istočasno z razpustom so odvzele nemške oblasti odboru tudi vse dosedaj mu izročene javne agende zlasti šolske zadeve ter jih izročile nemškemu uradom. — Življenje je sicer docela normalno, v gledališčih, varijeteh in drugih zabaviščih vlada živahno življenje, tudi trgovina si je zopet znatno opomogla.

Najnovejša poročila.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 21. septembra. (Kor. ur.) Iz vojnoporočevalskega stana. Poročilo italijanskega generalnega štaba:

V noči na 17. september je napadel sovražnik po velikanski artiljerijski pripravi naše pozicije na Monte Costonu, severo - zapadno od Arsiera, bil je pa z izgubami odbit. Drugo jutro so napadle naše sovražne čete na Monte Val Pianu, v dolini Maso in jih razpršile. Drugi lastni oddelek je uničil sovražna kritja pri Campo Fosserrina, v dolini Vanoi. V bovškem ods. smo prešli iz dosedanje defenzive v pozicijah, pred kratkim vzeti, z obnovljeno močjo k napadu, da zapremo popolnoma dohode v kotlino. Ko se je pričel na celi fronti napad od strmin Rombona do lokavil gozdnih pobočij Javorčeka in do golih skal Lipnika, se je posrečilo naši pehoti z vztrajno artiljerijsko podporo, prispeti do izredno utrjenih in z več vrstami zaporedoma naloženih žičnih ovir kritih sovražnih postojank in jih znova na široko razdreti. Na Javorčeku smo vzeli nekatere okope. Opazovališče in dve strelnici smo pognali v zrak, vjeli 50 mož, med temi 2 oficirja. V kraškem odseku je poskusil sovražnik v noči na 17. september dva manjša napada, bil pa je odbit in pustil nam je nekaj vjetnikov.

V tem italijanskem poročilu o bojih v bovškem prostoru, je najvažnejši uspeh, približanje infanterije do naših žičnih zaprek, zamočkan. Vsled učinka artiljerije, ki se mora izvršiti pred napadom infanterije, da pripravi pozicijo za juriš, nastanejo vedno vrzeli v zoni ovir, skozi katero prodira napadajoča infanterija v svojo

pozicijo. Na čisto originalen način se je posrečilo Italijanom dne 18. septembra, priti v eno naših postojank v bovški kotlini. Ta ognjena črta je dosegla, ko je šla čez predpolje boja, sicer ulico juriša, katero jej je napravila artiljerija v našo žično oviro, nato pa so jej zabranili naši hrabri branitelji pot s stotino trupel vseh onih, ki so se drznili, prihiteti naprej, dočim so se zlomili napadi vseh drugih frontnih delov v silovitem ognju infanterije in strojnih pušk pred nedotaknjenimi žicami. Kakor trde vjetniki, so se hoteli vdati italijanski vojaki, ki so ležali pred našimi zaprekami, pod moraličnim pritiskom krvavo zlomljenega napada in v gotovosti, da, ko se dvignejo in pojdejo nazaj, bodo uničeni, ali niso mogli priti skozi zapreke. Naše čete so napravile, ko so prav spoznale položaj, odprtino v ovire, na katero so napravile napis »Entrata«. Ta pomoč je vidno pomagala, kajti do večera 18. septembra je dospelo v naše pozicije 392 mož, seveda ne kot zmagovalci, marveč prostovoljno kot jako zadovoljni vjetniki.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. septembra: Marica Markelj, kurjačeva hči, 16 mesecev, Knezova ulica 121. — Ana Stöckl, mestna uboga, 75 let, Japljeva ulica 2.

Dne 18. septembra: Ferdinand Svetek, poštni nadoficijal, 57 let, v stolnici. — Ana Robida, nagačevalčeva hči, 1 mesec, Tržaška cesta 22. — Vladimir Vadnal, sin železniškega revidenta, 1 mesec, Poljanska cesta 54. — Ivan Pirman, hiralet, 59 let, Radečkova cesta 9. — Ivan Šme, sin tovarniškega delavca, 5 let, Strelška ulica 15. — Janos Takacs, pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 19. septembra: Pavel Hočvar, delavčev sin, 6 let, Strelška ulica 15. — Ladislav Almazi, lovec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

V deželni bolnišnici.

Dne 16. septembra: Mana Urbanc, tovarniška delavka, 35 let. Dne 17. septembra: Daniela Kuralt, poštna oficijantka, 32 let.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Velika izbira rokavic in raznovrstnih parfemov

O. BRÄCKO LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 12.

Meteorološko poročilo.

Vilma nad morjem 3062 Sreda 1. razredni tlak 756 mm

sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	2. pop.	738.6	14.6	sl. jz.ah.	oblačno
„	9. zv.	740.5	9.3	sr. sever	del. obl.
21.	7. zj.	743.6	10.0	sl. sz.ah.	oblačno

Srednja včerašnja temperatura 10.7° norm. 14.2°. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Dobro ohranjena 2377

obleka

od manjšega gospoda, se ceno preda. Oogleda se od 10.—12. ure dopoldne. Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIŠTVA DR. FR. DERGANČ

Plačilna natakariča

samo dobra računarica, solidna in energična, z dobrimi izpričevali, se takoj sprejme. Stalna in dobra služba. 2374

Predstaviti se je osebo v kavarni »CENTRAL«, Stefan Miholič, Sv. Petra nasip.

Blagajničarka

vešča tudi nekoliko v trgovini z mešanim blagom, se sprejme z oktobrom ali tudi pozneje pri J. Razboršku v Smarinem pri Litiji. 2371

Ondi se tudi kupi že rabljena blagajna.

Jščemo za nastop s 1. novembrom t. l.

2 trgovski pomočnici

vešči mešane trgovine in zmorni trgovskega dopisovanja v nemškem in slovenskem jeziku. Reflektira se le na prvovrstne moči. 2370

Ponudbe s prepisi izpričeval in s sliko na trdiko Podlogar & Petelin, St. Peter na Krasu.

Ivan Magdič
krojač prve vrste
Ljubljana, 282
v hotelu »pri Maliču«
(I. nadstropje)
(nasproti glavne pošte)
:: se priporoča ::
Zaloga angleškega blaga.

Pristen eidamski gouda sir
izvrstna kakovost, polumasten, iz Nizozemskega, 40.000 kg je ravnokar dospelo iz se ob večjem odjemu zaračuna kg po K 3-30 iz sladišča.
D. Pintér na Dunaju XV/1,
Felberstrasse 20. 2372

Ovčjo volno
vseh vrst in vsako množino 2117
kupi po najvišjih cenah
J. GROBELNIK,
LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 22.

Prodajalka
starejša moč mešane stroke, želi službo premeniti.
Naslov pove upravnštvo »Slov. Naroda«. 2375

Kupi se preigran
pianino ali kratek klavir.
Ponudbe pod »št. 29/2369« na upravn. »Slov. Naroda«. 2369

Kontoristinja
slovenščine in nemščine popolnoma zmožna v pisavi se sprejme takoj. Kje, pove uprav. »Slovensk. Naroda«.

Iščem mesta učenke
v prodajalni, večša slovenščine, nemščine in laščine. — Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod »učenka/2373«.

Službo dobijo
možki, ženske, šole prosti fantje, dekleta v Ljubljani, na Kranjskem, v vsaki deželi. Naslove pisati, liste dostavljati, denar prejemati, zato treba jamstva vsaj 10—20 K. 2376
Ponudbe pod »Stalna služba/2376« na uprav. »Slov. Naroda«.

Kupi se dobroohranjen glasovir
Ponudbe sprejema upr. »Slov. Nar«. 2368

Zakonska dvojica, boljšega stanu, brez otrok, išče za 1. ali 15. oktober majhno stanovanje
soba in kuhinja, s priprosto opravo najraje v mestu ali v neposred. bližini. Ponudbe na uprav. »Sloven. Naroda« pod »zakonska dvojica/2357«.

Kot učenca
sprejme v trgovino z mešanim blagom dečka, starega 13 do 15 let, s primerno šolsko izobrazbo, večšega nekoliko nemščine ter poštenih staršev J. Razboršek, Smartno pri Litiji. Istotam se sprejme tudi
H LAPEC
star 18 do 20 let in ki je konj vaje. 2294

„SLAVIJA“
Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond K 71,044,302.20. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145,150,178.29. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. Vsa pojma dajo: Cigar pisarne so v lastni ban-čni hiši v Gosposki ulici št. 12.
Generalno zastopstvo v Ljubljani
Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 11 vplačili.
Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cení takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.